

**TUCHTRAAD VOOR ADVOCATEN VAN DE BALIES
VAN HET RECHTSGEBIED VAN HET HOF VAN BEROEP TE BRUSSEL**

Openbare zitting d.d. 30 november 2021

Eindbeslissing inzake SLT 206

Inzake de heer **X**

in persoon verschijnend;

bijgestaan door zijn raadsman, **Y**

Op klacht dossier overgemaakt door de heer Stafhouder van de Orde van Advocaten te Leuven;

en op vordering van de heer Voorzitter van de Tuchtraad voor Advocaten van de Nederlandstalige Ordes van het rechtsgebied van het Hof van beroep te Brussel.

1. PROCEDURE

Meester **X** werd gedagvaard bij aangetekend schrijven d.d. 29 juli 2021 door de Voorzitter van de Tuchtraad voor Advocaten in toepassing van artikel 459 van het Gerechtelijk Wetboek.

Hij werd opgeroepen voor de zitting van 21 september 2021.

Ter zitting was Mr. **X** persoonlijk aanwezig en werd bijgestaan door **Y**.

Y vraagt behandeling met gesloten deuren.

De Voorzitter vraagt naar de motivatie waarna de zitting wordt geschorst.

Na herneming van de zitting wordt het verzoek gedeeltelijk afgewezen.

In principe voorziet de wet openbare behandeling.

De zaak wordt openbaar behandeld in aanwezigheid van alle betrokkenen tot aan het pleidooi van **Y** en dit omwille van het beroepsgeheim.

De klagers dienen op dat moment de zittingszaal te verlaten, de Stafhouder-verslaggever niet.

Q is aanwezig als verslaggever, zijn verslag wordt gehoord.

Volgende klagers zijn eveneens aanwezig en worden gehoord:

- Mr. **R** voor **A** (niet aanwezig) en **B** (aanwezig)
- Mr **S** raadsman van **C**
- **D**

Y pleit en legt conclusies en een stukkenbundel neer.

Mr. **X** krijgt het woord en wordt gehoord.

Vervolgens neemt de Tuchtraad de zaak in beraad voor uitspraak op de zitting van 9 november, uitspraak die vervolgens wordt uitgesteld tot de zitting van 30 november 2021.

2.1 Dossier E-AB (LEU/19-20/154/TU)

2.1.1. FEITEN

De feiten in dit dossier werden uitvoerig weergegeven in de dagvaarding dd. 29 juli 2021:

Er valt voornamelijk te onthouden dat Meester X de belangen heeft verdedigd van de heer en mevrouw F-G in een procedure tegen de heer A. De vordering had betrekking op een som van meer dan 1.000.000,00 €, gelden welke de heer A voornoemd listig zou hebben bekomen.

De Rechtbank van Eerste Aanleg heeft de vordering grotendeels gegrond verklaard. Het vonnis was bij voorraad uitvoerbaar en kon ook gedeeltelijk ten uitvoer worden gelegd.

Er volgt hoger beroep vanwege de heer A, maar hangende de procedure komen de cliënten van Meester X, met een korte tussenpauze, beiden te overlijden. De neven en nichten, waaronder de heer A, alsook huidige klagers E en B, zijn de enige erfgenamen van de overleden cliënten van Meester X.

Voor het Hof van Beroep te Brussel heeft Meester X het geding hervat namens één van de erfgenamen, Mevrouw G.

Pas na tussenkomst van de Stafhouder heeft Meester X zich teruggetrokken uit het dossier (stuk nr. 13: schrijven dd. 7 juli 2020 van Stafhouder Q).

Na het overlijden van de heer en mevrouw F-G is de strijd over de nalatenschap losgebarsten in alle hevigheid. De belangen van de betrokken erfgenamen waren dus niet gelijklopend, zodat Meester X ervoor geopteerd heeft om slechts verder op te treden voor één erfgename, m.n. mevrouw G, die volgens de beweringen van Meester X het dichtst bij de heer en mevrouw F-G zou hebben gestaan tijdens hun leven.

De Stafhouder heeft de aandacht van Meester X er dienen op te vestigen dat hij informatie, die valt onder het beroepsgeheim, had ontvangen van wijlen de heer en mevrouw F-G en dat het beroepsgeheim niet stopt bij het overlijden van cliënt, hetgeen Meester X toch diende te weten.

Meester X heeft zich, wellicht met enige tegenzin, geschikt naar het advies van zijn Stafhouder.

Er werden klachten geformuleerd door de heer E en mevrouw B op 4 maart 2020 (stuk nr. 1) alsook door de heer A (stuk nr. 5: schrijven van Meester R, raadsman van de heer A, dd. 31 maart 2020).

Klagers E en B werden verhoord op 10 november 2020, welke te kennen hebben gegeven een gezamenlijke verklaring af te leggen (stuk nr. 20):

- Klagers stellen zich vragen bij de betaling van 106.053,45 € die de heer en mevrouw F-G in februari 2019 aan Meester X hebben gedaan. Zij vermoeden dat hun oom en tante door Meester X onder druk gezet werden om hun toestemming te geven voor die betaling.
- Meester X heeft nooit uitleg gegeven over de samenstelling van het bedrag van 57.461,18 € dat door hem via zijn derdenrekening werd overgemaakt op de derdenrekening van notaris T.
- De kosten en erelonen aangerekend door Meester X voor zijn prestaties in de periode van 09.02.2019 t.e.m. 20.06.2019 lijken sterk overdreven.
- Verder onderzoek lijkt wenselijk naar de sommen welke de instrumenterende gerechtsdeurwaarder op de derdenrekening van Meester X heeft overgeschreven (respectievelijk 72.780,00 € op 19.06.2018, 2.780,00 € op 06.12.2018 en 95.190,00 € op 16.05.2019).

Het staat vast dat Meester X in totaal een bedrag van 161.687,28 € excl. BTW heeft ontvangen als kosten en ereloon.

Meester X heeft aangegeven dat hij een uurtarief hanteert van 150,00 € en dat bijkomend een succesfee werd aangerekend (proces-verbaal van verhoor dd. 17 februari 2021 – stuk nr. 24).

Meester X preciseert dat hij mondeling de nodige toelichting heeft verstrekt bij de berekeningswijze van zijn ereloon.

Meester X is van oordeel dat zijn ereloon van 31.180,84 € excl. BTW voor de periode van 09.02.2019 tot 26.06.2019, zijnde ca. 7.000,00 € excl. BTW per maand, niet overdreven voorkomt, gelet op de talrijke prestaties verricht in voormelde periode, het vele werk dat werd verricht alsook de toepassing van een hogere succesfee.

Meester X blijkt ook de mening toegedaan dat klagers E-AB geen uitstaans hebben met de door hem aangerekende erelonen vermits zij niet zijn cliënten waren.

Ter voorbereiding van zijn verhoor heeft Meester X twee zeer uitgebreide brieven, met bijlagen, gericht aan de onderzoeker Meester Q, nl. op 19 mei 2021 en 16 februari 2021.

Het valt evenwel niet te ontkennen dat Meester X de erfgenamen nooit of nimmer in kennis heeft gesteld van diens eindafrekening ten bedrage van 161.687,28 € excl. BTW. Evenmin blijkt dat Meester X het akkoord had bekomen van de erfgenamen om ontvangen derdengelden aan te wenden als ereloon. In het dossier is niet eens een voorafgaande mededeling terug te vinden aan de erfgenamen aangaande de aanwending van de derdengelden als ereloon.

Anderzijds heeft Meester X ook in zoveel woorden toegegeven dat hij na het overlijden van zijn cliënten is blijven optreden voor één van de erfgenamen in de procedure tegen de heer A (voorwerp van de tuchtklacht dd. 31 maart 2020 door Meester R, raadsman van de heer A).

In zijn conclusie geeft Meester X uitvoerig toelichting bij de procedure welke hij ten gronde heeft gevoerd (pag. 3 t.e.m. 13).

Ter zake kan de Tuchtraad enkel opmerken dat de klachten tegen Meester X nooit betrekking hadden op de kwaliteit van diens juridische prestaties.

2.1.2. TEN LASTE GELEGDE INBREUKEN

De verwijzing van Meester X naar de Tuchtraad is gebaseerd op volgende inbreuken:

- * Onbehoorlijke uitoefening van het beroep van advocaat (art. 1, Codex Deontologie)
- * Handelen in strijd met de eer, waardigheid, rechtschapenheid en kiesheid (art. 1, Codex Deontologie)
- * Niet naleven van de deontologische verplichtingen inzake het behandelen van derdengelden (art. 134 Codex Deontologie)
- * Het niet, minstens niet voldoende, informeren van de cliënt omtrent de wijze waarop kosten en erelonen worden berekend (art. 19, Reglement Balie Leuven)
- * Niet respecteren van de principes van billijke gematigdheid bij de bepaling van het ereloon zoals bepaald in art. 446 Ger. W.

2.1.3. BEOORDELING

a) Het is een advocaat toegelaten gelden die bestemd zijn voor zijn cliënt, geheel of gedeeltelijk te behouden als ereloon, mits de cliënt hiervan schriftelijk op de hoogte te brengen (art. 134, Code Deontologie).

In het dossier is geen spoor terug te vinden van dergelijke mededeling.

Niettemin betwist Meester X deze inbreuk. Het argument van Meester X volgens hetwelk hij geen goedkeuring nodig had van de erfgenamen die zijn cliënten niet waren, snijdt geen hout.

Vruchteloos meent Meester X zich te kunnen beroepen op de door hem gedane mededelingen ter gelegenheid van een bespreking op 14 november 2019 ter studie van notaris T, waar hij meer bepaald aan alle erfgenamen zou hebben meegedeeld dat hij de beschikbare fondsen aan de notaris zou overmaken, mits verrekening van zijn kosten en erelonen via zijn derdenrekening.

Het is weliswaar juist dat mevrouw G, handelend in hoedanigheid van bewindvoerder van haar tante mevrouw H, schriftelijk haar akkoord had bevestigd met de verrekening van de kosten en erelonen van Meester X met de via zijn derdenrekening ontvangen gelden (niet-gedateerde verklaring gehecht als bijlage 19 aan het schrijven van Meester X dd. 16 februari 2021 – stuk nr. 23).

Mevrouw H is evenwel komen te overlijden op 26.06.2019, waardoor het mandaat van de bewindvoerder van rechtswege werd beëindigd. Meester X heeft nagelaten de gelden op een rubriekrekening te plaatsen (zie proces-verbaal van verhoor dd. 17 februari 2021 – stuk nr. 24) en is pas op 31 december 2019 overgegaan tot facturatie van zijn ereloon.

De erfgenamen, waaronder de klagers E-AB, waren weliswaar niet de cliënten van Meester X, maar in hun hoedanigheid van rechtsopvolgers van zijn overleden cliënten werden zij wel aangesproken in betaling van de door Meester X aangerekende kosten en erelonen.

In de gegeven omstandigheden is het tamelijk onvoorstelbaar dat Meester X blijft volhouden dat hij gelden ontvangen via zijn derdenrekening mocht aanwenden ter vereffening van zijn kosten en erelonen zonder mededeling aan de erfgenamen.

Het nieuw stuk nr. 2 volgens de inventaris gehecht aan de conclusie van Meester X verandert daaraan niets: het betreft een mail dd. 31.12.2019 – de datum is wellicht niet toevallig – waarbij Meester X gewoon laat weten aan de notaris dat hij nog over een bedrag beschikt van 57.461,18 €, welk hij overschrijft op de derdenrekening van de notaris.

De inbreuk op art. 134 van de Codex Deontologie is aldus bewezen.

b) Meester X is niet bepaald transparant geweest omtrent de afrekening van zijn ereloon.

De Tuchtraad dient zich niet in te laten met de tussentijdse afrekening dd. 12 februari 2019 voor een bedrag van 106.053,46 €, welk door de heer F werd betaald op 25 februari 2019.

De bewering van de klagers volgens dewelke Meester X zou geprofiteerd hebben van de wankelende gezondheidstoestand van hun oom en tante, valt immers niet meer na te gaan.

De klacht van de heer E en mevrouw B betreft echter de eindafrekening dd. 26 juni 2019 opgesteld door Meester X.

Vermits deze afrekening ten laste viel van de nalatenschap, is het toch niet meer dan normaal dat Meester X de erfgenamen schriftelijk op de hoogte zou brengen van de gedetailleerde afrekening.

Zoals hierboven reeds aangehaald, kan Meester X zich niet verschuilen achter het feit dat hij het akkoord had bekomen van Mevrouw G, die de bewindvoerder is geweest van Mevrouw H tot op 26 juni 2019, datum van overlijden van laatstgenoemde.

Klagers geven aan dat zij sedert november 2019, zowel mondeling als schriftelijk, om het detail van de kosten en erelonen van Meester X hebben gevraagd.

In hun aangetekend schrijven dd. 17.02.2020 gericht aan Meester X (als bijlage gehecht aan hun klacht – stuk nr. 1) hebben de klagers enerzijds uitleg gevraagd aangaande de erelonen van Meester X en hebben zij anderzijds gevraagd in bezit te worden gesteld van een volledig overzicht van de door de heer A uitgevoerde betalingen.

Meester X heeft geweigerd de informatie te verstrekken.

In zijn conclusie poneert Meester X (pag. 20) dat klagers E-AB voor het eerst aan hem een brief hebben gericht nadat zij reeds eerder klacht hadden ingediend bij de Stafhouder.

Nochtans hebben de klagers E-AB bij hun klacht dd. 4 maart 2020 niet alleen een afschrift gevoegd van hun schrijven dd. 17.02.2020 gericht aan Meester X, maar eveneens van het afgiftebewijs dd. 17.02.2020 van het postkantoor...

In ieder geval was het voor Meester X perfect mogelijk geweest op transparante wijze te communiceren over de berekeningswijze van zijn erelonen zonder daarbij ook noodzakelijk vertrouwelijke informatie prijs te geven.

Tenslotte betoogt Meester X in zijn conclusie (pag. 21) dat de bewering dat men geen zicht zou hebben op de gelden die hij via de gerechtsdeurwaarder zou hebben ontvangen, een flagrante leugen uitmaakt.

Het feit dat de heer A uiteraard aan de instrumenterende gerechtsdeurwaarder een afrekening kon opvragen van de door hem betaalde sommen en de door de gerechtsdeurwaarder in rekening gebrachte kosten, stelt Meester X geenszins vrij van de verplichting een duidelijke en omstandige afrekening op te stellen.

De klagers E-AB hebben beslist vanwege Meester X nooit enige toelichting mogen ontvangen nopens de door de instrumenterende gerechtsdeurwaarder doorgestorte gelden op diens derdenrekening.

Door zonder verdere uitleg een som van 57.461,18 € over te schrijven op de derdenrekening van notaris T, heeft Meester X evident niet voldaan aan de op hem rustende verplichtingen.

Gelet op het totaal gebrek aan een klare en transparante wijze van communicatie, meent de Tuchtraad dat er sprake is van een onbehoorlijke uitoefening van het beroep van advocaat (art. 1, Codex Deontologie) alsook van het handelen in strijd met de eer, waardigheid, rechtschapenheid en kiesheid (art. 1, Codex Deontologie).

Volgens art. 19 van het reglement van de Balie te Leuven dient een advocaat bij aanvang van het mandaat aan zijn cliënt mede te delen op welke wijze hij zijn kosten en erelonen berekent, tenzij wanneer de cliënt kan geacht worden de berekeningswijze reeds te kennen.

Meester X stelt dat hij bij aanvang van zijn mandaat zijn cliënten wel degelijk geïnformeerd heeft conform het voorschrift van het reglement van de Balie te Leuven.

Gelet op het overlijden van de heer en mevrouw F-G, komt deze inbreuk niet bewezen voor en dient Meester X uit hoofde hiervan te worden vrijgesproken.

c) De kosten en erelonen aangerekend door Meester X bedragen in totaal een bedrag van 161.687,87 € incl. BTW, hetgeen neerkomt op ca. 4.500,00 €/maand.

Het betreft prima facie een bijzonder hoog bedrag, hetgeen nog niet ipso facto betekent dat de erelonen als exorbitant dienen te worden bestempeld.

Het door Meester X gehanteerde uurtarief van 150,00 € + BTW valt als normaal en aanvaardbaar te beschouwen.

De tussentijdse afrekening opgesteld door Meester X bedraagt 106.053,46 € inclusief BTW. Deze afrekening werd door de cliënt voldaan, hetgeen niet betekent dat de Raad van de Orde de erelonen niet zou kunnen verminderen indien deze de toetsing aan het criterium van de billijke gematigdheid niet doorstaan.

Meester X geeft aan dat de tijd besteed aan de behandeling van het dossier 485 uren bedraagt.

Het betrof evenwel een dossier waarvan de inzet belangrijk was en waarin tamelijk veel werk is gekropen. Klaarblijkelijk valt er evenmin iets aan te merken op de kwaliteit van het geleverde werk, zodat de toepassing van een bepaalde succesfee bovenop het uurtarief aanvaardbaar voorkomt.

Meester X geeft te kennen dat de tijdsduur van 485 uren zoals vervat in diens afrekening zeker niet overdreven is. Hij geeft als voorbeeld dat de heer en mevrouw F-G alle zittingen steeds persoonlijk hebben bijgewoond en altijd met hem een uur voorafgaandelijk aan de zitting wensten af te spreken teneinde het dossier nogmaals samen te kunnen doornemen.

Hoewel de Tuchtraad zich niet van de indruk kan ontdoen dat de tijdsduur van 485 uren toch wel bijzonder hoog lijkt, kan wat de tussentijdse afrekening betreft aan Meester X het voordeel van de twijfel worden gegund. Daarbij kan ook worden overwogen dat de toepassing van art. 466 Ger. W. een zogenaamd marginale toetsing betreft.

De afrekening dd. 26.06.2019 doorstaat daarentegen de toets aan het criterium van de billijk gematigdheid duidelijk niet.

De afrekening bedraagt 31.180,84 € + BTW = 37.728,82 € en heeft betrekking op de prestaties van Meester X in een relatief korte periode van 09.02.2019 t.e.m. 20.06.2019, hetgeen op ca. 7.000,00 € excl. BTW per maand neerkomt.

Meester X verduidelijkt dat in zijn afrekening een bedrag vervat zit van 1.862,40 € voor kosten, zodat hij aan een tijdsbesteding komt van 131 uren 20 minuten.

De prestaties in deze periode kunnen onmogelijk dergelijke tijdsbesteding verantwoorden. Er is slechts één pleitzitting geweest (Hof van Beroep Brussel 26.02.2019) en een zitting van het Vredegerecht te Haacht in het kader van de vervanging van de bewindvoerder (13.06.2019).

Meester X heeft heel wat e-mails moeten doornemen, maar doorgaans neemt dit slechts enkele minuten in beslag. Ten exemplatieve titel, kan men zich ook moeilijk inbeelden dat Meester X meer dan enkele minuten nodig zou hebben voor het nazicht van een vaststellingsbericht uitgaande van de griffie van het Vredegerecht te Haacht op 03.06.2019.

M.b.t. de eindafrekening heeft Meester X de principes van de billijke gematigdheid niet nageleefd; de inbreuk op art. 446 Ger. W. is dus bewezen .

2.2. Dossier I-J (LEU/20-21/0042/TU)

2.2.1. FEITEN

De feiten in dit dossier werden uitvoerig weergegeven in de dagvaarding dd. 29 juli 2021:

De heer I en mevrouw J raadpleegden Meester X om hun belangen te behartigen en hen bij te staan in kader van een minnelijke medische expertise, nadat zij het slachtoffer waren geworden van een aanrijding op een zebepad. Na afloop van de minnelijke medische expertise werd door de heer en mevrouw I-J op 3 maart 2020 ten kantore van Meester X een dadingsovereenkomst met DVV verzekeringen ondertekend.

Op 11 maart 2020 wordt de stafhouder gevat door de heer I en mevrouw J die zich beklagen over het gedrag van Meester X, het gebrek van transparantie omtrent de ontvangen derdengelden, de 4 voorschotten en de saldi. Evenmin is er volgens hen transparantie geweest over het ereloon, dat zij buiten proportie vinden. (stuk nr. 28)

Tijdens hun verhoor op 9 december 2020 stellen de heer en mevrouw I-J :

- nooit geïnformeerd zijn over het gehanteerde uurtarief van 211,75 euro;
- nooit geïnformeerd zijn over de tussentijdse betalingen die DVV verzekeringen voldeed in 2017, 2018 en 2019 op de derdenrekening van Meester X,
- nooit geweten te hebben wat zij getekend hebben,
- nooit in kennis gesteld welk bedrag DVV verzekeringen heeft uitbetaald en hoeveel hiervan als ereloon werd ingehouden door Meester X.

DVV verzekeringen keerde een schadevergoeding van 38.750 euro (8.500 euro aan voorschotten en saldi van 28.500 euro en 1.750 euro) terwijl slechts 3.491,69 euro en 220 euro aan de heer en mevrouw I-J werd overgemaakt en zonder dat Meester X enige verplaatsing heeft moeten maken daar de expertises werden bijgewoond door dokter K.

Na hun verhoor bezorgden de heer en mevrouw I-J kopie van de - eerder beperkte - correspondentie die zij met Meester X hebben gevoerd in de loop van het dossier. In deze correspondentie is geen concrete afrekening terug te vinden, noch een verwijzing naar het gehanteerde uurtarief, of naar de tussentijdse betalingen door DVV verzekeringen.

Ter voorbereiding van zijn verhoor heeft Meester X een brief d. d. 22 november 2020 met bijlagen, gericht aan de stafhouder en onderzoeker Q, waarin hij zijn versie van de feiten meedeelt, gestaafd door een aantal bijlagen. Meester X is van oordeel dat hij voldaan heeft aan zijn informatieverplichtingen en dat zijn ereloon helemaal niet overdreven is.

(stuk nr. 34)

Tijdens het tuchtverhoor van Meester X blijkt dat de heer en mevrouw I-J nooit schriftelijk in kennis werden gesteld van het gehanteerde uurtarief en dat dit enkel zou zijn besproken tijdens de laatste 10 minuten van de eerste consultatie. De heer en mevrouw I-J werden nooit schriftelijk geïnformeerd over de ontvangen voorschotten en over de inhoudingen daarvan voor het ereloon. Evenmin werd de eindafrekening van 3 maart 2020 en de regeling met DVV verzekeringen aan de heer en mevrouw I-J overgemaakt. Deze informatie zou hen steeds mondeling door Meester X gegeven zijn.

Het valt niet te ontkennen dat Meester X de heer en mevrouw I-J nooit schriftelijk in kennis heeft gesteld van het gehanteerde uurtarief van 211,75 euro, de tussentijdse betalingen die DVV verzekeringen voldeed in 2017, 2018 en 2019 op de derdenrekening van Meester X, welk bedrag DVV verzekeringen heeft uitbetaald en hoeveel hiervan als ereloon werd ingehouden door Meester X zijnde de dadingsovereenkomst en zijn eindafrekening.

2.2.2. TEN LASTE GELEGDE INBREUKEN

De verwijzing van Meester X naar de Tuchtraad is gebaseerd op volgende inbreuken:

- Onbehoorlijke uitoefening van het beroep van advocaat (art. 1, Codex Deontologie)
- Handelen in strijd met de eer, waardigheid, rechtschapenheid en kiesheid (art. 1, Codex Deontologie)
- Niet naleven van de deontologische verplichtingen inzake het behandelen van derdengelden (art. 134 Codex Deontologie)
- Het niet, minstens niet voldoende, informeren van de cliënt omtrent de wijze waarop kosten en erelonen worden berekend (art. 19, Reglement Balie Leuven)
- Niet respecteren van de principes van billijke gematigdheid bij de bepaling van het ereloon zoals bepaald in art. 446 Ger. W.

2.2.3. BEOORDELING

a) Het is een advocaat toegelaten gelden die bestemd zijn voor zijn cliënt, geheel of gedeeltelijk te behouden als ereloon, mits de cliënt hiervan schriftelijk op de hoogte te brengen (art. 134, Code Deontologie).

Behoudens een door de heer en mevrouw I-J op 19 december 2019 ondertekende verklaring waarbij zij zich akkoord verklaarden met de inhouding van de kosten en erelonen van Meester X op de bedragen die zouden uitbetaald worden door DVV verzekeringen op de derdenrekening van Meester X, is er in het dossier geen enkel stuk of document te vinden waaruit blijkt dat er een (tussentijdse) afrekening werd opgemaakt en doorgezonden aan de heer en mevrouw I-J. Zij werden niet in kennis gesteld wanneer er gelden op de derdenrekening werden gestort, omtrent de samenstelling van de ontvangen bedragen, noch werd aan hun een provisie factuur voor dit bedrag gericht, noch een tussentijdse afrekening aan hun bezorgd. De heer en mevrouw I-J werden hierover nooit schriftelijk ingelicht. Elke vorm van transparantie ontbreekt in dit dossier.

(stuk nr. 34. met bijlagen)

Op 07.11.2018 mocht Meester X 4.500 euro als provisionele schadevergoeding op zijn derdenrekening ontvangen, bedrag waarvoor hij op 30.12.2018 een factuur uitschreef aan de heer en mevrouw I-J met vermelding "Afrekening dd. 30.12.2018". Uit het dossier blijkt nergens dat deze factuur en de desbetreffende afrekening werd overgemaakt aan de heer en mevrouw I-J.

Uit de eindafrekening van 03.03.2020 blijkt dat er op de derdenrekening dd. 17.10.2017 een bedrag van 1.500 euro en dd. 30.08.2019 een bedrag van 2.500 euro als provisionele schadevergoeding werd gestort. Deze bedragen werden ingehouden als provisie doch de desbetreffende facturen worden niet bijgebracht noch het bewijs dat deze facturen werden overgemaakt aan de heer en mevrouw I-J, laat staan enig bewijs dat Meester X de heer en mevrouw I-J hierover (noch voorafgaandelijk noch nadien) geïnformeerd heeft.

Niettemin betwist Meester X deze inbreuk. Het argument van Meester X volgens hetwelk dit steeds mondeling (telefonisch of tijdens een consultatie) werd meegedeeld is onvoldoende. In de zeer uitgebreide ereloonstaat van 3 maart 2020 zijn er geen consultaties of telefonische besprekingen met de heer en mevrouw I-J te vinden rond de data waarop Meester X de provisiefacturen uitschreef en uitbetaalde van de derdenrekening. (m.n. 17.10.2017, 07.11.2018 en 30.08.2019)
(stuk nr. 36)

De inbreuk op art. 134 van de Codex Deontologie is aldus bewezen.

b) Meester X is niet transparant geweest omtrent de afrekening van zijn ereloon.

Meester X is niet transparant geweest over het ereloon/uurloon. De heer en mevrouw I-J melden dat zij nooit op de hoogte zijn gesteld van het uurloon en er ligt geen bewijs voor dat het tarief aan hen zou meegedeeld zijn. Meester X heeft in de loop van het dossier nooit tussentijdse ereloonstaten overgemaakt, dit terwijl hij zich wel provisies van de derdengelden toekende. Er mag van een dossier dat 4,5 jaar aansleept verwacht worden dat er op regelmatige tijdstippen een overzicht wordt gegeven van de prestaties die werden geleverd en de kosten die werden blootgesteld.

Op de laatste consultatie van 3 maart 2020 en dit naar aanleiding van de beëindiging van het dossier werden de heer en mevrouw I-J blijkbaar enkel alsdan ingelicht over de afrekening en mochten zij dit nooit schriftelijk ontvangen. Per mail van 16 maart 2020 verzochten de heer en mevrouw I-J hiernaar doch mochten geen enkel antwoord ontvangen.

De inbreuk op art. 19 Reglement Balie Leuven is aldus bewezen .

c) De kosten en erelonen aangerekend door Meester X bedragen in totaal een bedrag van 31.458,30 € incl. BTW, daar waar de uitgekeerde schadevergoeding 38.750 euro bedroeg

Het betreft prima facie een hoog bedrag, hetgeen nog niet ipso facto betekent dat de erelonen als exorbitant dienen te worden bestempeld.

Het door Meester X gehanteerde uurtarief van 175,00 € + BTW valt als aanvaardbaar te beschouwen.

Het dossier betreft echter enkel tussenkomsten naar aanleiding van een minnelijke expertise zonder dat er sprake is van enige gerechtelijke procedure.

Meester X heeft in dit dossier geen enkele verplaatsing dienen te maken en de eigenlijke expertises werden bijgewoond door dokter K die een afrekening van 3.580 euro overmaakte op 10.03.2020.

Na aftrek van deze afrekening werd er slechts een bedrag van 3.491,69 euro en 220 euro aan de heer en mevrouw I-J overgemaakt.

Vooreerst is er een duidelijke discrepantie tussen enerzijds de bekomen schadevergoeding van 38.750 euro en anderzijds de kosten en ereloonstaat ten bedrage van 31.458,30 euro.

Uit de afrekening d.d. 03.03.2020 blijken 2.466,60 euro kosten, en een tijdsbesteding van 134 uren 35 minuten. De prestaties kunnen onmogelijk dergelijke tijdsbesteding verantwoorden. Er hebben zich immers geen verplaatsingen noch zittingen voorgedaan. De zaak was beperkt tot het afhandelen van de mails en onderhandelingen.

M.b.t. de eindafrekening heeft Meester X de principes van de billijke gematigdheid niet nageleefd. De inbreuk op art. 446 Ger. W. is dus bewezen.

d) Meester X heeft niet gehandeld zoals het een correcte advocaat betaamt zijnde naar eer, waardigheid, rechtschapenheid en kiesheid. (art. 1, Codex Deontologie)

In het algemeen, rekening houdende met het bovenstaande, dient te worden gesteld dat het kantoor ontwricht is, minstens dat er sprake is van een onbehoorlijke uitoefening van het beroep van advocaat, hetgeen een inbreuk uitmaakt op de beginselen van waardigheid, rechtschapenheid en kiesheid die aan het beroep van advocaat ten grondslag liggen.

2.3. Dossier D (LEU/20-21/0102/TU).

2.3.1. FEITEN

De feiten dienstig voor deze zaak werden samengevat in de dagvaarding d.d. 29 juli 2021 aan Meester X om te verschijnen voor de Tuchtraad voor Advocaten van de Nederlandstalige Ordes van het rechtsgebied te Brussel met verwijzing naar artikel 459 Ger.W.

De Stafhouder van de Orde van Advocaten aan de Balie te Leuven wordt op 9 april 2020 gevat door de heer D die zich beklagde over zijn voormalige raadsman, Meester X, en in het bijzonder omdat deze laatste hem te hoge erelonen en kosten zou aangerekend hebben in de periode 2017-2020. De heer D maakt gewag van een bedrag van +/- 14.000 EUR erelonen die hij reeds betaald heeft, doch hij stelt dat hij meent dat hij de laatste, bijkomende ereloonstaat die Meester X hem richtte, niet zou moeten betalen.

Na een vruchteloze bemiddelingspoging wordt Meester X op 5 mei 2020 in kennis gesteld van de klacht waar hij omstandig op reageert op 10 mei 2020. Meester X benadrukt dat hij een duidelijke ereloonafpraak had gemaakt met de heer D, en hij stelt voor om een geste te doen van 250 EUR.

Tijdens zijn verhoor van 3 maart 2021 stelt de heer D dat hij geen zicht had op de details van de erelonen die Meester X hem aanrekende (noch uurtarief, noch tijdsduur van de prestaties) en hij meent dat het aantal weergegeven gepresteerde uren overdreven is.

In voorbereiding van zijn verhoor door de onderzoeker heeft Meester X bijkomende toelichting verstrekt op 7 februari 2021 waarin hij uitlegt dat zijn bijstand aan de heer D een dossier betrof omtrent kinderporno en "grooming" en dat hij bijstand heeft verstrekt aan de heer D in het kader van het eerste verhoor, een verhoor door de Onderzoeksrechter, een verschijning in de Raadkamer en de latere correctionele fase.

Meester X benadrukt ook dat hij meent dat er een zeer positief resultaat bekomen is. Meester X beroept zich op een getuigenverklaring van de ouders van de heer D die bevestigen dat Meester X wel transparant geweest is en nuttige bijstand verleend heeft.

Meester X voert voorts het volgend verweer aan:

- hij heeft zijn erelonen aangerekend aan 150 EUR/uur excl. BTW;
- er is nooit een betwisting geweest door de heer D van de erelonen tot op het ogenblik van de laatste ereloonstaat;
- meester X heeft er zorg voor gedragen om tussentijdse ereloonstaten op te stellen;
- de ouders van de heer D hadden een belegging die zij in het voordeel van hun zoon hebben vrijgegeven voor een bedrag van meer dan 31.000 EUR, zodat de heer D niet in financiële problemen verkeerde;
- in april 2020 is een bemiddelingspoging ondernomen bij de Ombudsdienst consumentgeschillen advocatuur, doch Meester X wenste daar niet aan mee te werken en heeft bilateraal een minnelijk voorstel gedaan aan de heer D om een toegeving te doen van 250 EUR op de laatste ereloonstaat (die 1.402,30 EUR bedroeg);
- de ouders van de heer D, hoewel Meester X met hen geen details kon delen gelet op zijn beroepsgeheim, hebben te kennen gegeven dat zij menen dat hun zoon wel degelijk de erelonen verschuldigd was aan de heer D.

Meester X werpt in zijn conclusie ook nog op dat:

- gedurende de jarenlange behandeling van zijn dossier sinds 27 november 2017, de heer D nooit enige klacht heeft geuit omtrent de kwaliteit van het werk van Meester X, wat de heer D inderdaad niet betwist;
- de ouders van de heer D een schriftelijke verklaring hebben afgelegd die bevestigt dat de heer D wel degelijk begreep ten tijde van de eerste raadpleging in 2017 dat er nog verschillende bijkomende ereloonstaten zouden worden opgesteld, alsook nog een bijkomende ereloonstaat na de definitieve uitspraak, en dat Meester X meent dat er geen reden is om meer te twijfelen aan de verklaringen van de ouders van de heer D dan aan het woord van de heer D zelf;
- de heer D de eerste drie afrekeningen d.d. 11 november 2018, 19 juli 2019 en 27 december 2019 betaalde omdat hij nood had aan de bijstand van Meester X, doch dat hij ten tijde van de laatste afrekening d.d. 4 april 2020 deze bijstand niet meer behoefde en dat hij dan ook er volgens Meester X alles aan deed om de betaling van deze laatste afrekening te trachten te vermijden;
- het ereloontarief van 150 EUR/uur beantwoordt aan de billijke gematigdheid en dat Meester X in samenspraak met de heer D er alles aan gedaan heeft om de kosten, waar mogelijk, te drukken;
- de heer D inderdaad bij de aanvang van het dossier nog een werkstudent was, maar dat hij in de loop van de procedure is afgestudeerd en een positie had als werknemer en hij ook nog andere financiële steun van zijn ouders genoot zodat hij zeker niet in een moeilijke financiële situatie verkeerde;
- de zaak die Meester X behandelde voor de heer D van groot belang was zodat dit eveneens de grootteorde van de aangerekende erelonen kan rechtvaardigen;
- formeel betwist wordt dat de tijdsbesteding overdreven zou geweest zijn, zoals blijkt uit de dagvaarding d.d. 29 juli 2021;
- er steeds getracht is, gelet op het grote belang van deze zaak, zo grondig mogelijk te werken voor de verdediging van de heer D, wat inderdaad heeft geleid tot een totaal ereloon van meer dan 14.000 EUR excl. BTW;
- er ook betwist wordt dat conclusies voor de correctionele rechtbank een eenvoudige herhaling zouden geweest zijn van de conclusies genomen voor de Raadkamer, doch dat dit 18 pagina's nieuwe conclusies betrof, gestoeld op opzoeken van rechtspraak en rechtsleer;
- de bevindingen van de onderzoeker die stelt, in het algemeen, dat de prestaties in tijdsduur erg overtrokken zouden zijn en dat de tijdsbesteding als schromelijk overdreven voorkomt, slechts op punctuele bevindingen gestoeld zijn en niet toelaten om een dergelijke globale beoordeling te maken;
- de verklaring van de heer D dat hij een andere advocaat geconsulteerd zou hebben die evenwel onmiddellijk een provisie vroeg van 4.000 EUR, erop wijst dat het ongeloofwaardig is dat ooit zou afgesproken geweest zijn tussen Meester X en de heer D dat zijn dossier voor slechts 2.000 EUR behandeld zou worden en dat Meester X nooit iets dergelijks verklaard heeft.

Van zijn kant houdt de heer D voor dat hij in het kader van zijn eerste contact met Meester X in november 2017 niet gesproken heeft over een uurtarief of over kosten, maar dat toen enkel besproken werd dat de behandeling van de zaak door Meester X 2.000 EUR excl. BTW zou kosten. Dit heeft de heer D ook bevestigd in een email d.d. 15 juli 2018. De Tuchtraad noteert dat in zijn e-mailbericht d.d. 15 juli 2018 aan Meester X de heer D inderdaad schrijft: "*bij mijn eerste raadpleging had u mij meegedeeld dat het*

kostenaspect voor mijn zaak een eenmalige facturatie van 2.000 EUR excl. BTW zou zijn" (zie bijlage 1.06 bij het bundel neergelegd door de heer D, stuk 54).

Ter zitting heeft de heer D uitgelegd dat hij de totale facturatie, die tot een bedrag van 14.769,98 EUR, BTW incl. is opgelopen, heeft gedragen omdat hij meende dat hij in het kader van de door hem gepleegde strafrechtelijk betugelde feiten alle gevolgen van de rechtsgang diende te ondergaan, inbegrepen de kosten van erelonen van zijn raadsman. De heer D stelt echter dat hij had afgesproken met Meester X dat indien de zaak op de zitting van 7 januari 2020 definitief gepleit zou worden, er geen verdere bijkomende kosten meer verschuldigd zouden zijn, en de heer D wijst erop dat dit op 19 juli 2019 ook schriftelijk bevestigd werd door Meester X. De heer D verzette zich daarom ertegen, aangezien de zaak inderdaad behandeld werd op 7 januari 2020, dat nog verdere erelonen verschuldigd kunnen zijn. De heer D wijst er ook op dat er geen overeenkomst omtrent een tarifiering van erelonen werd ondertekend

2.3.2. TEN LASTE GELEGDE INBREUKEN

De onderzoeker besluit tot overdreven erelonen, overdreven tijdsduur voor de verstrekte prestaties, een gebrek aan transparantie in de communicatie omtrent de erelonen naar de heer D en een ontwrichting van het kantoor van Meester X.

De ten laste gelegde inbreuken zijn:

- onbehoorlijke uitoefening van het beroep van advocaat (artikel 1, Codex Deontologie);
- handelen in strijd met de eer, waardigheid, rechtschapenheid en kiesheid (artikel 1, Codex Deontologie);
- niet respecteren van de principes van billijke gematigdheid bij de bepaling van het ereloon (artikel 446 Ger.W.);
- het niet, minstens niet voldoende, informeren van de cliënt omtrent de wijze waarop kosten en erelonen worden berekend (artikel 19, Reglement Balie Leuven).

2.3.3. BEOORDELING

Meester X standpunt volgens hetwelke hij nooit verklaard zou hebben aan de heer D, bij de aanvang van zijn raadpleging in november 2017, dat hij de procedure voor 2.000 EUR ging behandelen, komt niet geloofwaardig over.

Reeds op 15 juli 2018 schrijft de heer D aan Meester X: *"Bij mijn eerste raadpleging had u mij meegedeeld dat het kostenaspect voor mijn zaak een eenmalige facturatie van 2.000 EUR excl. BTW zou zijn"*. Voor zover de Tuchtraad kan zien, heeft Meester X dit toen niet ontkend. Zijn (veel) latere ontkenning, gestaafd door ook latere verklaringen van de ouders van de heer D, kunnen in de ogen van de Tuchtraad de overtuigingskracht van de e-mail d.d. 15 juli 2018 niet aantasten.

De verklaring van de heer D dat hij verdere erelonen tot ver boven het bedrag van 2.000 EUR is blijven betalen omdat hij meende dat hij ook de advocatenkosten van zijn procedure diende te ondergaan, maar dat dit hem er niet toe verplichtte om de nieuwe afspraak met Meester X krachtens dewelke geen verdere bijkomende erelonen en kosten verschuldigd zouden zijn indien de zaak op de zitting d.d. 7 januari 2020 definitief behandeld zou worden, komt eveneens geloofwaardig over. De Tuchtraad meent dat dit inderdaad gestaafd wordt door de brief d.d. 19 juli 2019 (zie stuk 54, bijlage I.12) waarin Meester X schrijft: *"Ik druk de hoop uit dat in geval wij de zaak op de zitting d.d. 07.01.2020 definitief kunnen pleiten, en er één maand later een (hopelijk gunstig) vonnis zou worden uitgesproken, wij het dossier zullen kunnen afsluiten zonder dat er dan nog bijkomende kosten door u verschuldigd zouden zijn"*. De Tuchtraad noteert dat er geen feitelijke betwisting is dat de zaak inderdaad behandeld werd op die zitting en dat de gestelde hypothese zich in die mate veruitwendigd heeft, zodat de Tuchtraad hieruit afleidt dat de heer D inderdaad gerechtigd was

erop te vertrouwen dat geen verdere bijkomende erelonen en kosten zouden worden aangerekend. Nochtans heeft Meester X daarna nog wel verdere erelonen aangerekend.

In deze omstandigheden meent de Tuchtraad dat Meester X heeft nagelaten om helder toe te lichten aan de heer D dat hij zijn prestaties louter op basis van een uurtarief van 150 EUR excl. BTW zou berekenen, maar integendeel door verscheidene mededelingen aan de heer D minstens de gewettigde indruk gewekt heeft dat het bedrag van zijn erelonen (veel) minder zou zijn dan wat Meester X uiteindelijk aanrekende. Gelet op de zeer grote discrepantie tussen het totaal bedrag van de aangerekende erelonen, dat 14.000 EUR overschrijdt, en de initieel door Meester X gewekte indruk aan de heer D dat hij slechts 2.000 EUR excl. BTW verschuldigd zou zijn en de latere aankondiging dat er i.g.v. een definitieve uitspraak in januari 2020 geen verdere erelonen zouden verschuldigd zijn, is het standpunt dat Meester X ingenomen heeft in de bemiddelingsgesprekken om een regelingsgeste van slechts 250 EUR te doen, ook erg onvoldoende. Het feit dat (i) 150 EUR excl. BTW als uurtarief op zich een volstrekt aanvaardbaar ereloon tarief uitmaakt, (ii) dat de heer D al dan niet over afdoende financiële middelen beschikt(e) om de gevraagde erelonen te dragen en (iii) de procedure van zeer groot belang was voor de heer D en dat het behaalde resultaat gunstig was, tasten deze vaststellingen niet aan.

Deze onduidelijke communicatie naar de heer D, waar Meester X zich bewust van was aangezien de heer D hem zijn eigen begrip van de ereloonafspraken herhaald schriftelijk meedeelde, tast in de ogen van de Tuchtraad de behoorlijke uitoefening van het beroep van advocaat (artikel 1, Codex Deontologie) aan en strookt niet met de eer, waardigheid, rechtschapenheid en kiesheid van het beroep (artikel 1, Codex Deontologie). Deze gebrekkige informatie omtrent de wijze waarop Mr. X zijn kosten en erelonen berekent maakt eveneens een schending uit van artikel 19 Reglement Balie Leuven .

De Tuchtraad kan op basis van de stukken van het dossier niet vaststellen dat de tijdsbesteding door Meester X schromelijk overdreven zou zijn, en evenmin dat Meester X doelbewust meer tijd dan nodig voor een grondige behandeling van het dossier zou geïnvesteerd hebben. De Tuchtraad meent evenmin dat de aangetoonde feiten wijzen op een ontwrichting van het kantoor van Meester X.

De vraag zich tenslotte of het totale bedrag erelonen dat Mr X meent in rekening te mogen brengen afwijkt de billijke gematigdheid zoals bepaald in artikel 446 Ger.W. De Tuchtraad noteert dat Mr X zijn erelonen berekent aan de hand van een uurtarief van 150 EUR excl. BTW dat hij vermenigvuldigt met het aantal uren dat hij stelt gespendeerd te hebben op het dossier van de heer D. De Tuchtraad meent niet dat aangetoond is dat deze prestaties niet zouden verricht zijn, noch dat de omvang van deze prestaties ongerechtvaardigd zouden geweest zijn gelet op het belang van de zaak en in het licht van het bekomen resultaat in de procedure. Gelet op de bestaande afspraken die Mr X maakte met zijn cliënt, oordeelt de Tuchtraad dat de billijke gematigdheid echter vergde dat Mr X niet onverkort het totaal bedrag van zijn erelonen berekend aan 150 EUR excl. BTW voor al deze prestaties zou aanrekenen. In die mate meent de Tuchtraad dat de inbreuk op artikel 446 Ger. W. is aangetoond.

2.4. Dossier L (LEU/20-21/0041/TU).

2.4.1 FEITEN

Bij aangetekend schrijven d.d. 05.11.2020 werd aan Mr. X de opening van het onderzoek gemeld bij toepassing van art. 458 § 1 Ger. W., met betrekking tot volgende feiten:

- Het niet, minstens niet voldoende, informeren van de cliënt omtrent de wijze waarop kosten en erelonen worden berekend (artikel 19, reglement balie Leuven) alsook het inhouden van derdengelden als voorschot of ereloon, zonder uw cliënt hiervan schriftelijk op de hoogte te hebben gebracht (artikel 134 codex deontologie)

- In het algemeen, rekening houdend met de aard van de zaak, het aantal uren die worden aangerekend en het aangerekend ereloon van 175 euro exclusief BTW, kan worden gesteld dat er sprake is van een inbreuk op de beginselen van waardigheid, rechtschapenheid en kiesheid die aan het beroep van advocaat ten grondslag liggen (artikel 1, codex deontologie).

Per brief d.d. 5 november 2020 werd vice-stafhouder Z aangesteld als onderzoeker.

Het verhoor van klager L vond plaats op 21 december 2020.

Het verhoor van Mr. X vond plaats op 8 februari 2021.

De feiten zijn als volgt :

Per mail van 12 november 2019 wordt de stafhouder gevat door de heer L (op dat ogenblik via zijn stiefzoon, Dhr. M) en dit per mail, die klager naderhand zal ondertekenen. Dhr. L beklaagt er zich in die mail over dat zijn voormalige raadsman, Mr X, die voor hem een procedure vereffening-verdeling (in opvolging van Mr. U) had gevoerd, daarin tweemaal een voorschot van 3250 € incasseerde, aan het eind van de rit 33.000 € onverwacht en naar het aanvoelen van klager buitenproportioneel inhield zonder enige vorm van communicatie.

Een bemiddelingspoging die in deze zaak was ondernomen, leverde geen resultaat op.

Op 11 augustus 2020 wordt Mr X in kennis gesteld van de inhoud van de klacht van de heer L met verzoek zijn standpunt mede te delen. Op 6 september 2020 wordt hierop een eerste maal door Mr. X schriftelijk en omstandig gereageerd. Hierin stelt deze dat hij met de cliënt wel degelijk afspraken had gemaakt omtrent het ereloon, dat de cliënt het uurtarief (wat ook werd gehanteerd in de eerste twee provisiestaten) nooit heeft betwist, en dat de cliënt na afloop van de procedure vooral moeite had met het feit dat de erelonen werden ingehouden op de gerecupereerde gelden, veeleer dan dat de hoegrootheid ervan werd betwist. Mr. X stelt tevens dat hij aan de cliënt de gunst verschaftte om pas aan het eind van de rit te betalen, veeleer dan telkens provisies te moeten betalen, wat moeilijk zou zijn geweest wegens de financieel precaire toestand van de cliënt. Hij stelt ook niet te weten welke elementen van de ereloonstaat er nu eigenlijk betwist worden.

Tijdens zijn verhoor op 21 december 2020 stelt klager dat hem geen transparantie werd geboden omtrent de berekening van het ereloon, en dat de eerste provisiefacturen hem daarover ook geen details verschaften. Er werden geen provisies meer gevraagd, tot op het eind van de procedure er maar een deel van de gerecupereerde gelden werden doorgestort, en waarbij een eindfactuur van 33.824,50 € (incl. BTW) werd overgemaakt. Pas na uitdrukkelijke vraag vanwege klager werd er na verloop van tijd door Mr. X een detailstaat overgemaakt. Klager meent dat het aantal weergegeven gepresteerde uren (160 uur) fel overdreven lijkt.

Ter voorbereiding van zijn tuchtverhoor richt Mr. X een bijkomend schrijven d.d. 7 februari 2021 aan onderzoeker APS, waarin meer in detail op het dossier wordt ingegaan. Er wordt uitgelegd dat deze zaak allang aansleepte toen hij ze overnam (ruim 13 jaar) en dat het geen evident dossier zou worden. Over het meedelen van het tarief wordt nu ook een getuigenverklaring bijgebracht van ene N, een vriend van klager waarvan Mr. X zich plots herinnerde dat hij aanwezig was geweest bij het eerste consult, en die op papier heeft gezet welke de ereloonvoorwaarden waren. Hij stelt ook dat klager maar al te goed wist dat er nog een aanzienlijke afrekening zou volgen aan het einde van de rit. De hoogte van het ereloon vindt hij niet te hoog. Hij stelt tevens dat er een akkoord zou geweest zijn vanwege klager om het ereloonsaldo af te nemen van de derdengelden, wat zou moeten blijken uit drie elementen: 1) poging tot dading 2) verrekeningsplan met notaris V en 3) mail van 03.07.2019, waar het rekeningnummer wordt gevraagd en gegeven voor het "saldo". Mr. X stelt ten slotte dat klager zich thans zo opstelt omdat er eerder niet was ingegaan op diens voorstel om uit de hand te betalen.

Tijdens het tuchtverhoor wordt Mr X geconfronteerd met de verklaringen van Dhr. L. De onderzoeker stelt vast dat zijn verklaringen diametraal tegenover deze van de klager staan. Er wordt verwezen naar de getuigenverklaring omtrent het meedelen van het uurtarief, maar verder blijkt geen enkel bijkomend stuk te bestaan dat zulks kan staven. De drie eerste ereloonstaten laten in se niet toe het uurloon af te leiden, vermits ze niet voldoende gespecificeerd zijn.

Mr. X wordt evenzeer gehoord omtrent de prestaties die hij in deze procedure nog diende te leveren (in functie van het ogenblik wanneer hij erin tussenkwam), en dit in het licht van de principes der billijke gematigdheid. In dit dossier werden 162 uren aangerekend, voor een bedrag incl. BTW van 33.824,50 €. Over de diverse elementen – aantal consulten en afspraken met de notaris - wordt toelichting gevraagd.

In de oproepingsbrief van 29 juli 2021 voor de Tuchtraad wordt nog het volgende weerhouden .

- Mr X beging in casu een inbreuk op artikel 134 codex deontologie, met name het niet-naleven van de deontologische verplichting om derdengelden zo spoedig mogelijk aan de bestemming over te maken.

Er ligt geen enkel stuk voor van enige melding aan de klager, laat staan van diens akkoord om de gelden als ereloon aan te wenden. De drie elementen die werden aangehaald zijn slechts vage en indirecte indicaties dat klager maar had moeten begrijpen dat op deze wijze zou worden gewerkt, doch de vereiste duidelijkheid ontbreekt. Klager stelt formeel dat hij steeds verwachtte dat de integrale gelden aan hem zouden worden gestort, en dat dan finaal zou worden afgerekend. Op eigengereide wijze wordt een erg aanzienlijk deel van de gerecupereerde gelden als ereloon beschouwd en aldus ook behandeld: er volgde overschrijving naar de eigen rekening, ook al werd deze gang van zaken betwist door klager.

- Daarnaast dient een inbreuk op art. 446 Ger. W. te worden weerhouden. Het ereloon dat werd aangerekend in het dossier waarin Dhr. L zich als klager heeft gemanifesteerd, komt sterk overdreven voor. De onderzoeker, die zelf beslagen is in de materie van vereffening-verdeling, diende vast te stellen dat de procedure in kwestie in een eindfase zat, en dat er zelfs al een staat van vereffening-verdeling door de notaris was opgemaakt. De fase in de rechtbank had om die reden nog weinig aan het lijf, nu de bezwaren van tegenpartij nieuw waren en om die reden sowieso verworpen zouden worden.

In casu blijken prestaties in tijdsduur erg overtrokken te zijn, bijvoorbeeld het standaard timen van een zitting op 3 à 4 uur. Ontelbare kleine prestaties zijn in tijdsduur overschat (bv. “informereren ter griffie familierechtbank voor uitspraak vonnis en ophalen afschrift vonnis” voor 1,5 uur op donderdag 6 juni 2019, om er maar eentje te noemen. De globale afrekening is kennelijk niet in overeenstemming met de principes der billijke gematigdheid.

- Mr. X blijkt tenslotte onvoldoende transparant te zijn geweest over het ereloon / uurloon. Zoals reeds aangehaald lieten de eerste ereloonstaten geen precieze bepaling toe, hoewel deze thans worden aangewend om te stellen dat klager impliciet het uurtarief diende te kennen. Meer transparantie ware raadzaam geweest. De niet-gedateerde getuigenverklaring van Dhr. N komt in dat opzicht enigszins als een deus ex machina. Wat daarvan ook zij, deze doet niets af van de verplichting om op een aantoonbare wijze transparantie te bieden omtrent uurloon. Het feit dat naderhand geen bijkomende tussentijdse provisies werden gevraagd heeft hiertoe verder nog bijgedragen.

In het algemeen, onder meer rekening houdend met het bovenstaande, kan worden gesteld dat het kantoor is ontwricht, minstens dat er sprake is van een onbehoorlijke uitoefening van het beroep van advocaat, hetgeen

een inbreuk uitmaakt op de beginselen van waardigheid, rechtschapenheid en kiesheid die aan het beroep van advocaat ten grondslag liggen.

2.4.2 TEN LASTE GELEGDE INBREUKEN.

- onbehoorlijke uitoefening van het beroep van advocaat (artikel 1, codex deontologie)
- handelen in strijd met de eer, waardigheid, rechtschapenheid en kiesheid (artikel 1, codex deontologie)
- niet naleven van de deontologische verplichtingen inzake het behandelen van derdengelden (artikel 134 codex deontologie)
- niet respecteren van de principes der billijke gematigdheid bij de bepaling van het ereloon zoals bepaald in art. 446 Ger. W.
- het niet, minstens niet voldoende, informeren van de cliënt omtrent de wijze waarop kosten en erelonen worden berekend (artikel 19, reglement balie Leuven)

2.4.3 BEOORDELING

Meester X laat gelden :

- Dat hij het dossier behandelde van januari 2015 tot eind juli 2019, dus gedurende in totaliteit 4,5 jaar.
  - Dat het een zeer zwaar dossier betrof dat al hangende was sinds 2001.
  - Dat hij met zijn cliënt weldegelijk afspraken had gemaakt omtrent de wijze van aanrekening van erelonen en onkosten, onder meer met een uurtarief van 175/u, met toezegging dat hij de tussentijdse provisies zou beperken, en dat de eindafrekening kon worden voldaan bij het afhandelen van de vereffening-verdeling en van de gelden die de heer L dan zouden toekomen.
  - Dat het dossier op gunstige manier kon worden afgesloten met recuperatie van een bedrag van 57.808,11 € en de heer L zich steeds tevreden heeft getoond over zijn werk.
  - Dat zijn eindafrekening dd. 31.07.2019 zeer gedetailleerd werd opgesteld.
  - Dat de heer L in de nadien gevoerde communicatie nooit enige betwisting heeft gevoerd omtrent het uurtarief - de aanrekening van de onkosten – de geleverde prestaties – de gemaakte onkosten.
  - Dat tijdens de eerste consultatie waarbij de erelonen en onkosten werden besproken een vriend van de heer L aanwezig was, de heer N, dewelke een verklaring heeft afgelegd waarin hij het door Mr. X gestelde bevestigt.
  - Dat rekening houdend met de moeilijkheidsgraad van het dossier, de ervaring in de materie, de uitgestelde betaling en het risico op niet betaling, een uurtarief van 175 € zeker en vast niet overdreven is.
  - Dat het belang van de zaak voor de heer L, zoals voorzien in art. 446ter Ger.W. niet kan worden overschat , dat de door hem aangerekende tijdsduur voor de geleverde prestaties geenszins overdreven is.
  - Dat hij op 14.02.2021 een e-mail met meer dan 100 documenten , proceduristukken en briefwisseling , heeft gestuurd aan de aangestelde onderzoeker, Mr. Z, doch deze mail en bijhorende stukken zich niet in het dossier bevinden.
  - Dat hij bij het overmaken van zijn afrekening dd. 31.07.2019 schriftelijk heeft laten weten dat hij deze zou vereffenen met de bedragen dewelke hij beschikbaar had op zijn derdenrekening, en dat dit was overeengekomen met de heer L hetgeen eveneens zou moeten blijken uit mails van 03.07.2019 en 12.07.2019.
- De regelmatig in besluiten van Mr. X terugkomende bewering dat hij het dossier behandelde gedurende 4,5 jaar , hetgeen mede het aanzienlijk bedrag van zijn eindafrekening zou verklaren , klopt niet.

Het blijkt nl. dat hij reeds eerder, op 07.08.2016, een eindstaat overmaakte aan zijn cliënt t.b.v. 658 € exclusief btw.

De gedetailleerde prestatie lijst waarnaar Mr. X verwijst vermeldt trouwens 09.08.2016 als datum van zijn eerste prestatie.

De eindafrekening van Mr. X dd. 31.07.2019 heeft dus betrekking op prestaties geleverd gedurende 3 jaar en niet 4,5 jaar.

- De bewering van Mr. X dat het om een moeilijk en complex dossier van vereffening-verdeling zou gaan blijkt evenmin uit de stukken van het dossier.

De procedure zat reeds in een eindfase waarbij zelfs al een staat van vereffening-verdeling door de notaris was opgemaakt.

De fase in de rechtbank had eveneens nog weinig om het lijf, nu de bezwaren van tegenpartij nieuw waren en om die reden hoe dan ook verworpen zouden worden.

- Dat Mr. X ter verduidelijking van de door hem geleverde prestaties verwijst naar een e-mail dd. 14.02.2021 gericht aan Mr. APS, de door de Stafhouder te Leuven aangestelde onderzoeker, met in bijlage meer dan 100 documenten.

Dat noch deze mail noch de in bijlage gevoegde stukken zich nochtans in het tuchtdossier bevinden.

Dat Mr. X hiervan kennis heeft daar hij naar de afwezigheid van deze stukken in het tuchtdossier verwijst in zijn besluiten en tijdens de behandeling voor de Tuchtraad de betrokken mail alsnog neerlegt, doch niet de bijhorende stukken.

Dat de Tuchtraad deze stukken dan ook niet kan beoordelen.

- Dat Mr. X tevens verwijst naar de bij zijn eindfactuur dd. 31.07.2019 gevoegde detailafrekening.

Dat deze detailafrekening nochtans slechts aan zijn cliënt werd overgemaakt op 09.10.2019 en dit na herhaaldelijk aandringen van de heer L.

Dat bij nazicht van deze detailafrekening blijkt dat heel wat prestaties in tijdsduur erg overtrokken zijn wat betreft een hele reeks van vermelde eerder administratieve handelingen zoals nakijken en beantwoorden e-mails, telefonische afspraken, contacten met de griffie, neerleggen conclusies enz..

Ook de vermelde tijdsduur voor het opstellen van al bij al eenvoudige besluiten (13 blz.) waaraan 12u 45min zou zijn gepresteerd, voor een pleit zitting voor de Familierechtbank te Leuven op 13.06.2017 (4,5 u.), een zitting Familierechtbank Leuven dd. 19.06.18 (3,5 u.), een zitting Familierechtbank Leuven dd. 12.03.19 (3u.45min.), een pleit zitting Familierechtbank Leuven dd. 02.04.2019 (4u.10min), zijn prestaties waarvan de tijdsduur ruim werd overschat.

Dat Mr. X in besluiten aanhaalt dat in de aangerekende tijdsduur ook de verplaatsingen zijn begrepen, de wandelafstand van de parking naar het gerechtshof, de wachttijd enz.

Dat Mr. X dus voor alle vermelde prestaties het volledige uurtarief van 175 €/u. blijkt aan te rekenen, ook voor verplaatsingen, wachttijd, puur administratieve handelingen zoals inscannen van stukken, neerleggen van stukken op de griffie enz..

De Tuchtraad is, gelet op het voorgaande, van oordeel dat de eindafrekening van Mr X de toets aan het criterium van de billijke gematigdheid duidelijk niet doorstaat en dat de principes van billijke gematigdheid niet werden nageleefd.

De Tuchtraad oordeelt dat de inbreuk op art. 446 Ger.W. bewezen is.

- Dat Mr. X stelt dat de heer L van bij aanvang dossier goed op de hoogte was van de wijze waarop erelonen en kosten zouden worden aangerekend, met inbegrip van het uurtarief van 175 € voor de erelonen, hetgeen door de heer L wordt betwist.

De beweringen van Mr. X ter zake overtuigen de Tuchtraad niet.

Noch de eerste eindafrekening van Mr. X dd. 07.08.2016, noch de eerste provisiefactuur dd. 28.12.2017, noch de tweede provisiefactuur dd.02.07.2018, noch de eindafrekening dd. 31.07.2019 bevatten ook maar enig detail over het gehanteerde uurloon en/of de wijze waarop kosten worden aangerekend.

De heer L heeft na ontvangst van het eindfactuur herhaalde malen per e-mail bij Mr. X geïnformeerd naar het gehanteerde uurtarief, zonder reactie.

Slechts bij de maanden later overgemaakte detailafrekening dd. 09.10.2019 wordt het uurtarief voor het eerst vermeld.

Mr. X verwijst eveneens naar de verklaring van een zekere N die samen met de heer L aanwezig zou zijn geweest tijdens de eerste bespreking op het kantoor van Mr. X, verklaring waarin wordt verwezen naar het document dat tijdens deze eerste consultatie zou zijn overlopen met de wijze waarop de tarieven zouden aangerekend worden.

De heer N heeft eveneens dat document ondertekend.

De omstandigheden waarin Mr. X dit document vanwege de heer N heeft bekomen zijn op z'n minst twijfelachtig.

Verdere gegevens van de heer N zijn onbekend.

Het document is niet gedateerd, het document blijkt voorgeschreven (hoe kan de heer N anders beschikken over het afzonderlijk document berekening erelonen en onkosten) enz..

Overigens bevat ook dit afzonderlijk document met de tarieven geen enkele datumvermelding, zelfs geen vermelding dat het een document is dat uitgaat van het kantoor van Mr. X.

Opvallend ter zake is eveneens dat Mr. X in zijn brief dd. 07.02.2021 gericht aan onderzoeker Mr. Z uitdrukkelijk vraagt dat de verklaring van de heer N niet zou worden voorgelegd aan de heer L.

De Tuchtraad is dan ook van oordeel dat Mr. X niet, minstens niet voldoende, zijn cliënt heeft geïnformeerd omtrent de wijze hoe de kosten en erelonen worden berekend.

De inbreuk op art. 19 Reglement Balie Leuven is dan ook bewezen.

Gelet op het gebrek aan klare en transparante communicatie meent de Tuchtraad dat er sprake is van een onbehoorlijke uitoefening van het beroep van advocaat - art. 1 codex deontologie – en van een handelen in strijd met de eer, waardigheid, rechtschapenheid en kiesheid – art. 1 codex deontologie.

- Wat betreft het gedeeltelijk aanwenden van de derdengelden voor de vergoeding van zijn eindfactuur verwijst Mr. X naar zijn schrijven dd. 31.07.2019 aan de heer L.

In dit schrijven waarmee hij zijn eindfactuur overmaakt wordt uitdrukkelijk vermeld dat het beschikbaar saldo wordt overgeschreven op de rekening van de heer L.

In de eerste reacties per mail na ontvangst van dit schrijven meldt de heer L zijn ongenoegen over de hoogte van de afrekening en vraagt hij meer informatie over geleverde prestaties en toegepast uurloon, doch wordt er geen bezwaar gemaakt over het feit dat de derdengelden werden aangewend tot betaling van het factuur.

Ook uit de voorafgaandelijke communicatie tussen Mr. X en de heer L, e-mails dd. 03.07.2019 en 12.07.2019 blijkt dat de heer L voorafgaandelijk werd ingelicht over het feit dat Mr. X de door hem ontvangen derdengelden (gedeeltelijk) zou aanwenden tot voldoening van zijn afrekening.

Conform art. 134 codex deontologie volstaat een schriftelijke mededeling aan cliënt .

De Tuchtraad oordeelt dan ook dat een inbreuk op art. 134 codex deontologie niet bewezen is .

2.5. Dossier C (LEU/20-21/0165/TU).

2.5.1. FEITEN

Bij aangetekend schrijven d.d. 31 maart 2021 werd aan Mr. X de opening van het onderzoek gemeld bij toepassing van art. 458 § 1 Ger. W., met betrekking tot volgende feiten:

- Een ernstige tekortkoming op artikel 134 van de Codex Deontologie. Een advocaat dient de derdengelden zo spoedig mogelijk over te maken aan hun bestemming en indien de derdengelden niet spoedig aan hun bestemming kunnen worden overgemaakt, dient de advocaat de gelden over te schrijven op een rubriekrekening waarvan de netto-rente aan de bestemming toekomt. Indien de gelden als ereloon worden overgeschreven op de ereloonrekening moet de cliënt daarvan vooraf schriftelijk op de hoogte worden gebracht.
- Een ernstige tekortkoming aan de verplichting van kiesheid nu er geen rekening werd gehouden met de billijke gematigdheid bij de bepaling van het ereloon. Immers, de advocaat moet, conform artikel 446 ter, Ger.W., zijn ereloon begroten met de bescheidenheid die van zijn functie moet worden verwacht
- Het niet, minstens niet voldoende, informeren van de cliënt omtrent de wijze waarop kosten en erelonen worden berekend (artikel 19, reglement balie Leuven).
- In het algemeen, kan worden gesteld dat er sprake is van een inbreuk op de beginselen van waardigheid, rechtschapenheid en kiesheid die aan het beroep van advocaat ten grondslag liggen (artikel 1, Codex Deontologie).

Ter zake voerde de stafhouder zelf het onderzoek.

Het verhoor van klager C vond plaats op 22 april 2021.

Het verhoor van Mr. X vond plaats op 26 april 2021.

De feiten zijn in de oproepingsbrief van 29 juli 2021 als volgt aangegeven:

Per mail van 1 september 2020 wordt de stafhouder gevat door de heer C, dit per mail, die klager naderhand zal ondertekenen.

Dhr. C klaagt er zich in die mail over dat zijn voormalige raadsman, Mr X, nog een bepaald bedrag ontvangen zou hebben op zijn derdenrekening uit hoofde van een bekomen schadevergoeding als burgerlijke partij in een correctionele zaak, bedrag dat nooit zou zijn doorgestort.

In daaropvolgend mailverkeer wordt aan de klager (toen 21 jaar oud) meer uitleg gevraagd over de precieze toedracht van hetgeen hij stelt.

Naderhand volgt meer uitleg, waaruit blijkt dat Mr. X gelast was met de burgerlijke partijstelling voor de correctionele rechtbank voor klager, als minderjarig slachtoffer van zedenfeiten door een hoogbejaarde man.

Mr. X stelde zich ter zitting burgerlijke partij voor de minderjarige alsook voor zijn moeder qq. in haar hoedanigheid van wettelijke vertegenwoordiger van haar toen nog minderjarige zoon.

Bij vonnis van 10 april 2018 werd aan de moeder een materiële schadevergoeding van 1633,57 EUR toegekend, en qq. voor haar zoon een morele schadevergoeding van 2500,00 EUR, verhoogd met intresten in beide gevallen.

Ook werd er een rechtsplegingsvergoeding (RPV) van 780,00 EUR toegekend.

Tegen dat vonnis werd door de veroordeelde dader geen beroep aangetekend (althans niet op burgerlijk gebied), waarna diens raadsman, Mr. W, reeds op 25 april 2018 een bedrag conform afrekening van 4.946,16 EUR overschreef naar de derdenrekening van Mr. X.

Deze betaling blijkt de opvolging van Mr. X door Mr. RR te hebben gekruist.

Deze laatste zou naderhand nog pogingen ondernomen hebben om deze som doorgestort te krijgen vanwege Mr. X, doch zonder succes.

Op 18 december 2020 wordt Mr X in kennis gesteld van de inhoud van de klacht van de heer C met verzoek zijn standpunt mede te delen.

Pas op 14 maart 2021 wordt hierop door Mr. X schriftelijk en omstandig gereageerd.

Hierin stelt deze dat hij de zaak in kwestie met rechtsbijstand van ETHIAS had behartigd, doch dat deze niet zijn volledige ereloonstaat wilden betalen: deze bedroeg 8.015,12 EUR, terwijl ETHIAS maar dekking verleende t.b.v. de gerecupereerde schade, zijnde 4.133,57 EUR (nominaal).

Dit betekende dan dat 3.881,57 EUR onbetaald bleef, wat verder werd gemilderd door ook de RPV van 780,00 EUR als ereloon te beschouwen: er bleef dan nog 3.101,55 EUR onbetaald.

Mr. X stelt dan dat zijn cliënten het restant dienden bij te passen, en dat hij diverse malen poogde een regeling te maken met de moeder van klager, voor wie hij in het verleden al meerdere zaken had gedaan, sommige met nog openstaande ereloon- staten.

Er kwam geen regeling, waarna de derdengelden ten belope van 4.946,16 EUR anderhalf jaar later, op 30 december 2019, integraal blijken te zijn overgeschreven naar de kantoorrekening van Mr. X.

Klager bezorgde voorts nog kopie van het verzekeringsdossier van ETHIAS, waaruit inderdaad blijkt dat de tussenkomst ingevolge de polisvoorwaarden beperkt bleef tot de gerecupereerde gelden, en dat er voorts ook niets wordt gezegd over de RPV, die in principe de rechtsbijstandsverzekeraar toekomt.

Tijdens zijn verhoor stipt klager aan dat hij niet begrijpt waarom de gelden van zijn schadevergoeding in kwestie nooit werden overgemaakt aan Mr. RR, die Mr. X heeft opgevolgd, zeker nu dit bedrag hoger was dan het niet-betaalde saldo.

Er was hem vooraf nooit meegedeeld dat er bovenop de betaling van de rechtsbijstandsverzekeraar nog een bijkomende betaling kon volgen, noch dat een te verwachten slotsom dan tot meer dan 8.000,00 EUR kon belopen terwijl er maar (samen met zijn moeder) een kleine 5.000,00 EUR werd gevorderd, noch dat derdengelden daarvoor aangewend zouden worden.

Hij stelt voorts geen uitstaans te hebben met de dossiers van zijn moeder, en stelt dat deze laatste geen beslissingsmarge had over zijn aandeel in de schadevergoeding, zeker nu hij kort na het vonnis meerderjarig was geworden.

Klager werd nooit in kennis gesteld van enige afrekening en was er niet van op de hoogte dat de gelden eind 2019 werden overgeschreven door Mr. X naar zijn eigen (ereloon)rekening.

Hij begrijpt evenmin hoe het kan dat hij als slachtoffer in deze zaak aan het eind van de rit met totaal lege handen achterblijft.

Tijdens het tuchtverhoor wordt Mr X geconfronteerd met deze klacht.

Hij kan grotendeels verwijzen naar hetgeen hij eerder schreef, maar is niet in staat aan te tonen dat de gehele gang van zaken omtrent de verwerking van de derdengelden transparant gebeurde.

Er kan geen briefwisseling of mailverkeer worden voorgelegd waarin aan klager wordt uitgelegd waarom de gelden integraal werden overgeschreven naar de eigen rekening.

Hij stelt wel een akkoord te hebben gehad van de moeder van klager om deze gelden aan te wenden, doch het stuk dat daartoe wordt voorgelegd blijkt op andere gelden betrekking te hebben.

Mr. X werd eveneens gehoord omtrent de hoegroetheid van zijn ereloonstaat, en dit in het licht van de principes der billijke gematigdheid.

In dit dossier werden bijna 46 uren aangerekend, voor een bedrag incl. BTW van 8015,12 EUR.

Over de diverse elementen - aangetekende voorbereidingstijd, aangerekende consultatietijd en aangerekende zittingstijd - wordt toelichting gevraagd.

Daarnaast stelt Mr. X dat de cliënten dit dienden te kennen uit andere dossiers, maar in casu

werd het in dit dossier kennelijk niet gecommuniceerd gezien de aanvankelijk vooropgestelde rechtsbijstand vanwege ETHIAS.

Mr. X verklaarde vrij algemeen dat, mocht hij geweten hebben dat de rechtsbijstandsverzekeraar niet volledig zou tussenkomen, hij allicht anders had gefactureerd aan de cliënten.

In de oproepingsbrief van 29 juli 2021 voor de Tuchtraad wordt nog het volgende weerhouden:

- Mr X beging in casu een inbreuk op artikel 134 Codex Deontologie, met name het niet-naleven van de deontologische verplichting om derdengelden zo spoedig mogelijk aan de bestemming over te maken.

Er ligt geen enkel stuk voor van enige melding aan de klager, laat staan van diens akkoord, om de gelden als ereloon aan te wenden, hetgeen uit hoofde van de klager zeker noodzakelijk was wat diens eigen aandeel in de schadevergoeding betreft.

Voor zover zijn moeder hierover kon beschikken - quod non, nu haar zoon meerderjarig was geworden - blijkt evenmin enig akkoord, anders dan wordt voorgehouden.

Bovendien was het bedrag dat was uitgekeerd aanzienlijk groter dan het openstaande saldo van de factuur.

- Tevens dient een inbreuk op art. 446 Ger. W. te worden weerhouden. Het ereloon dat werd aangerekend in het dossier waarin Dhr. C zich als klager heeft gemanifesteerd, komt sterk overdreven voor.

Vooraf een impressionant aantal aangerekende zittingsuren alsook voorbereidingstijd worden aangerekend, en dit in een erg eenvoudig strafdossier (beperkt bundel) rond een niet-betwist feit van aanranding van eerbaarheid.

Er was enkel een correctionele inleidingsfase en nadien een korte pleitzitting (waarbij een standaardnota van 4 bladzijden werd opgesteld).

Andere prestaties, bijvoorbeeld het optreden op de zitting waarop de uitspraak was voorzien, komen nutteloos voor en hiervoor werd ook nog eens een onverantwoord aantal uren aangerekend (2,5 uur).

De verklaring van Mr. X, als zou hij “anders” zijn tewerk gegaan, mocht hij geweten hebben dat de verzekering niet alles zou dekken, komt ter zake zorgwekkend voor, nu dat aspect niet bepalend mag zijn voor een correcte berekening van de ereloonstaat.

- Het blijkt tot slot dat in casu Mr. X onvoldoende transparant over het ereloon heeft gecommuniceerd.

Hij stelt dat de cliënten dit dienden te kennen uit andere dossiers, maar in casu werd het in dit dossier kennelijk niet gecommuniceerd gezien de aanvankelijk vooropgestelde rechtsbijstand vanwege ETHIAS.

Voorts werd klager er nooit op gewezen dat het te voorziene eindbedrag meer dan 8000,00 EUR zou belopen (wat in wanverhouding staat met het resultaat) en dat er een reëel risico bestond dat klager ging moeten bijpassen, ook al werd er veel minder gevorderd en zou dan deze schadevergoeding hiervoor aangewend worden.

In het algemeen, onder meer rekening houdend met het bovenstaande, kan worden gesteld dat het kantoor is ontwricht, minstens dat er sprake is van een onbehoorlijke uitoefening van het beroep van advocaat, hetgeen een inbreuk uitmaakt op de beginselen van waardigheid, rechtschapenheid en kiesheid die aan het beroep van advocaat ten grondslag liggen.

Op de zitting van de Tuchtraad van 21 september 2021 was de heer C aanwezig, en heeft hij zijn versie van de feiten en klacht kunnen hernemen.

Na de zitting werd door Mr. Tallon aan het secretariaat van de Tuchtraad het bewijs doorgestuurd van de overschrijving verricht op 22 september 2021 door Mr. X van een bedrag 1.064,61 EUR op de derdenrekening van de huidige raadsman van dhr. C, Mr. SS.

2.5.2. TEN LASTE GELEGDE INBREUKEN

De verwijzing naar de Tuchtraad is gesteund op volgende inbreuken:

- a) Onbehoorlijke uitoefening van het beroep van advocaat (artikel 1, Codex Deontologie)
- b) Handelen in strijd met de eer, waardigheid, rechtschapenheid en kiesheid (artikel 1, Codex Deontologie)
- c) Niet naleven van de deontologische verplichtingen inzake het behandelen van derdengelden (artikel 134 Codex Deontologie)
- d) Niet respecteren van de principes der billijke gematigdheid bij de bepaling van het ereloon zoals bepaald in art. 446 Ger. W.
- e) Het niet, minstens niet voldoende, informeren van de cliënt omtrent de wijze waarop kosten en erelonen worden berekend (artikel 19, reglement balie Leuven)

2.5.3. BEOORDELING

Mr. X laat gelden:

- Dat hij voornamelijk contact had met de moeder van dhr. C, Mevrouw O, die optrad als wettelijke vertegenwoordiger voor haar toen nog minderjarige zoon;
- Dat gelet op het feit dat hij voor Mevrouw O sedert lang reeds meerdere dossiers behandelde, zij derhalve een perfect kennis had van de manier waarop Mr. X kosten en ereloon aanrekent, in casu aan een tarief van 125,00 EUR/uur;
- Dat de zaak meer prestaties heeft genoodzaakt dan men op eerste zicht kan denken, omdat Mr. X onmiddellijk na de feiten en dus lang voor de zaak voor de correctionele rechtbank voorkwam, werd geraadpleegd;
- Dat er een onverwacht discussie is ontstaan met Ethias omtrent een pas achteraf bekendgemaakte slechts beperkte tussenkomst van deze laatste, welke niet vooraf kon geweten worden en uitlegt waarom nadien nog een saldo aan kosten en ereloon diende te worden ten laste genomen door de cliënten;
- Dat de tussenkomst van Ethias ook uitlegt waarom er minder/niet in de loop van het dossier werd gecommuniceerd omtrent de stand van zaken inzake de reeds verrichte prestaties;
- Dat de afhandeling van het dossier veel tijd heeft genomen omdat er nog openstaande staten van kosten en erelonen waren voor dossier die betrekking hebben op Mevrouw O, en er vanwege de nieuwe raadsman van dhr. C geen reactie is gekomen omtrent een voorstel tot regeling.

De argumentatie van Mr. X overtuigt niet.

Dat de condities van de tussenkomst van Mr. X reeds van veel vroeger bekend waren door Mevrouw O, voor wie Mr. X meerdere dossiers heeft behandeld of nog in behandeling had, en door wie het dossier betreffende de heer C als wettelijke vertegenwoordiger van haar minderjarige zoon aan Mr. X werd toevertrouwd, kan inderdaad worden aangenomen.

Er dient trouwens vastgesteld te worden dat er geen betwisting is vanwege de heer C omtrent het gehanteerde uurtarief noch omtrent de staat van kosten en ereloon van Mr. X, evenmin als omtrent de kwaliteit van zijn

prestaties: de heer C beklagt zich over het feit dat een door de rechtbank toegekende en door de tegenpartij geregelde schadevergoeding die aan hem toekomt, nog steeds niet door Mr. X aan hem werd doorgestort om reden van discussies over onbetaalde staten van kosten en ereloon m.b.t. zijn moeder voor andere dossiers, waarmee hij niets te maken heeft.

De pas op het einde van dit dossier C ontstane discussie met de Ethias omtrent een pas beperkte tussenkomst vanwege deze rechtsbijstandsverzekeraar heeft heel zeker de zaken niet eenvoudiger gemaakt.

Dit verantwoordt echter niet het feit dat er toen niet onmiddellijk op klare en transparante manier werd gecommuniceerd, hetgeen nochtans onontbeerlijk bleek, temeer er zich op evidente wijze een belangenconflict voordeed tussen enerzijds de moeder (Mevrouw O), wiens (niet betwiste) ereloonstaten onbetaald bleven, en anderzijds de zoon (de heer C), aan wie nog een schadevergoeding toekwam die echter op de derdenrekening van Mr. X geblokkeerd bleef omdat de ereloonstaten van de moeder onvoldoende gedekt waren door de op de derdenrekening ontvangen m.b.t. de zaak van de heer C.

Mr. X heeft dit trouwens zelf zeer goed begrepen, nu hij stelt dat hij zich “ongemakkelijk” voelt met deze situatie en bereid is om aan de Heer C het aan hem toekomende bedrag van 1.064,61 EUR te storten (hetgeen inmiddels gebeurd is).

Mr. X had heel duidelijk het initiatief moeten nemen om de zaken op te klaren en snel geregeld te krijgen, liever dan een voor een cliënte beschikbaar bedrag gedurende maar liefst 20 maanden op zijn derdenrekening te laten staan.

Indien hij vanwege Mr. SS geen reactie bekwam, diende hij niet een wachtende houding aan te nemen en het dossier te laten “slapen” om dan uiteindelijk maar net voor het einde van het fiscaal boekjaar 2019 eenzijdig te beslissen de beschikbare fondsen naar zijn ereloonrekening over te hevelen.

Indien hij daaromtrent het principeakkoord zou hebben gehad vanwege Mevrouw O om voor haar op zijn derdenrekening bekomen fondsen aan te wenden voor regeling van zijn kosten en ereloonnota's (principe akkoord evenwel dateert van 2015 terwijl blijkt dat eind 2019 Mr. X niet meer de raadsman was van Mevrouw O, zodat een duidelijk hernieuwd standpunt daaromtrent wellicht meer dan aangewezen was...), is niet betwist dat hij hieromtrent niet het akkoord had vanwege de heer C.

Er is evenmin geen bewijs van aan deze laatste tijdig en transparante verschaft communicatie omtrent zijn dossier, eens hij meerderjarig geworden was, inclusief wat betreft de gehanteerde tarieven en wijze van aanwending van op de derdenrekening toegekomen schadevergoeding vanwege de tegenpartij voor de betaling van de kosten en ereloonstaat.

De Tuchtraad merkt daarnaast ook op dat Mr. X pas op 14 maart 2021 voor het eerst reageert op een brief van 18 december 2020 van de stafhouder, terwijl op briefwisseling van de stafhouder onmiddellijk en per kerende dient beantwoord te worden.

De ten laste gelegde inbreuken a), b), c) en e) komen derhalve als bewezen voor.

Voor de tenlastelegging d) dient vrijspraak te worden verleend.

3. DE STRAFMAAT

De Tuchtraad is van oordeel dat de bewezen verklaarde tenlasteleggingen ernstige inbreuken uitmaken en dat er tevens dient rekening te worden gehouden met het grote aantal bewezen verklaarde tenlasteleggingen.

Dat de Tuchtraad dan ook van oordeel is niet te kunnen ingaan op het verzoek van Mr. X hem het voordeel van de opschorting toe te staan.

Dat anderzijds de Tuchtraad waardeert dat Mr. X aangeeft sinds aanvang van de tuchtonderzoeken zijn werkwijze te hebben aangepast.

Dat de Tuchtraad eveneens rekening houdt met het blanco tuchtverleden van Mr. X.

Dat de Tuchtraad dan ook van mening is dat een schorsing van één maand met uitstel gedurende een periode van 3 jaar zich opdringt.

4. DE KOSTEN

De Tuchtraad legt de volgende kosten ten laste van Mr. X:

-	Opening dossier	:	50 EUR
-	Aangetekende brieven 10 x 15 euro	:	150 EUR
-	Totaal	:	200 EUR

OM DEZE REDENEN

DE TUCHTRAAD VAN DE NEDERLANDSTALIGE ORDES VAN ADVOCATEN VAN HET RECHTSGEBIED VAN HET HOF VAN BEROEP TE BRUSSEL

Verklaart de vordering van de Voorzitter van de Tuchtraad ontvankelijk en acht de volgende tenlasteleggingen lastens Mr. X bewezen:

- Dossier E-AB: Inbreuken op art. 1 en art. 134 Codex Deontologie en art. 446 Ger.W.
- Dossier I-J: Inbreuken op art. 1 en art. 134 Codex Deontologie, art. 446 Ger.W. en art. 19 Reglement Balie Leuven.
- Dossier D: Inbreuken op art. 1 Codex Deontologie, art. 446 Ger.W. en art. 19 Reglement Balie Leuven.
- Dossier C: Inbreuken op art. 1 en art. 134 Codex Deontologie en art. 19 Reglement Balie Leuven.
- Dossier L: Inbreuken op art. 1 Codex Deontologie, art. 446 Ger. W. en art. 19 Reglement Balie Leuven.

De Tuchtraad veroordeelt Mr. X voor alle bewezen verklaarde tenlasteleggingen samen tot een schorsing van één maand met uitstel gedurende 3 jaar.

De Tuchtraad acht volgende tenlasteleggingen lastens Mr. X niet bewezen en spreekt hem hiervoor vrij:

- Dossier E-AB: Inbreuk op art. 19 Reglement Balie Leuven.
- Dossier C: Inbreuk op art. 446 Ger.W.
- Dossier L: Inbreuk op art. 134 Codex Deontologie .

De Tuchtraad veroordeelt Mr X tot de kosten van de procedure begroot op 200 EUR.

Aldus uitgesproken te Brussel op 30 november 2021.

Hebben deelgenomen aan de behandeling en de beraadslaging:

Stafhouder Eric Halsband, voorzitter

Mr. Dominique Buysschaert, assessor

Mr. Luc Rigaux, assessor

Mr. Werner Eyskens, assessor

Mr. Klara Helsen, assessor.

Was eveneens aanwezig bij de behandeling:

Mr. Monique den Dulk, secretaris.

Waren aanwezig op de uitspraak van huidige beslissing:

Stafhouder Eric Halsband, voorzitter

Mr. Monique den Dulk, secretaris.